
повідують за продукцію гормонів та підтримку захисного кишкового бар'єру.

Враховуючи функціональне значення тонкого кишечника, питання щодо вмісту харчових добавок у продуктах харчування залишається надзвичайно важливим на сьогоднішній день. Харчові добавки являють собою численну групу синтетичних та природних речовин, які додають до сировини або готових продуктів харчування з метою покращення смакових властивостей. Їх вплив, зокрема глутамату натрію як найбільш яскравого представника даної групи на різні відділи травної системи широко досліджується на сучасному етапі. Групою українських науковців було встановлено, що тривалий вплив глутамату натрію на товстий кишечник призводить до морфологічних змін в його стінці у вигляді вогнищевих запальних та ерозивних уражень.

На сьогодні, робіт присвячених впливу харчових добавок саме на морфофункціональний стан тонкого кишечника, зокрема клубову кишку не має, що створює перспективи для проведення відповідних досліджень у цій сфері в подальшому.

Враховуючи вище викладене, можна сказати, що тонкий кишечник досить часто є мішенню ураження як ендогенними так і екзогенними чинниками, що потребує подальших наукових досліджень з метою виявлення результатів даного впливу та пошуку шляхів для уникнення можливих негативних наслідків.

ВПЛИВ ВИСОКОЧАСТОТНОГО ЕЛЕКТРИЧНОГО СКАЛЬПЕЛЯ НА МОРФОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ БІОЛОГІЧНИХ ТКАНИН ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ТВАРИН

*Білаш С. М., Проніна О. М., Пирог-Заказникова А. В.,
Рева Р. О., Свирида О. С., Ксьонз В. І.*

Полтавський державний медичний університет (м. Полтава)

Особливості будови тканини значно впливають на ступінь її провідності та стійкість до високих температур, що визначає різну реакцію на вплив фізичних методів в хірургії. Тому будь-які дослідження впливу високочастотного струму мають проводитися із залученням тканин, які мають різну морфологічну будову. Роботи, в яких досліджували вплив електричного скальпеля, мають досить суперечливі висновки. Тому на сьогодні це питання залишається остаточно не з'ясовано та потребує об'єктивного вивчення із залученням декількох областей дослідження.

Дослідження проводили на 10 безпородних статевозрілих кроляч-самцях, які були розділені порівну на дві групи: експериментальну (I) та контрольну (II). У експериментальній (I) групі розтин тканин пе-

---

редньої черевної стінки та дистального відділу клубової кишки виконували монополярним електроножем, у контрольній (II) групі для розсічення тканини використовували лезо скальпеля.

Дослідження змін, що відбувалися в зоні впливу монополярного електроножа та леза скальпеля, проводилися методом макроскопічної оцінки та патоморфологічного дослідження за допомогою світлової мікроскопії.

В результаті дослідження було встановлено, що використання електричного скальпелю подовжує процес регенерації рани, що має негативний ефект, оскільки призводить, як правило, до надмірного розростання грануляційної тканини, та створює передумови до формування патологічних рубців. Тому використання височастотного струму, як метод розсікання шкіри – є одним із факторів утворення келоїдних рубців. Порушення мікроциркуляції в гістологічних препаратах, отриманих із клубової кишки експериментальної групи (I) свідчать про негативний вплив височастотного струму. Такі порушення в процесі регенерації можуть призвести до ускладнень у післяопераційному періоді – неспроможності швів анастомозу або формування стенозу. Отримані результати дають підстави стверджувати, що вплив височастотного короткохвильового електричного скальпеля на біологічні тканини експериментальних тварин був негативним, а його ефективність на різних етапах оперативного втручання досить низькою.

РЕМОДЕЛЮВАННЯ КОМПОНЕНТІВ СТІНКИ ШЛУНКУ ЩУРІВ ЗА УМОВ ВПЛИВУ КОМПЛЕКСУ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК

Білаш С.М., Ячмінь А.І., Єрошенко Г.А.

Полтавський державний медичний університет (Полтава)

У зв'язку з підвищенням в сучасному суспільстві потреби в продуктах харчування та для збільшення попиту при виробництві продуктів на даний час виробники застосовують різного виду харчові добавки. Харчові добавки синтетичного походження вважають найбільш небезпечними, оскільки це – ксенобіотики.

Тому, останнім часом науковці різного профілю приділяють вивченню механізмів їх токсичного впливу, а також дослідженню компенсаторно-адаптаційних реакцій у відповідь на надходження в організм.

Метою роботи було встановити динаміку змін метричних показників структурних компонентів стінки фундальної частини шлунку щурів